

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 26Nt/13/2026
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5726010247
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 04. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr., Ing. Lucia Vážan Valocká
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2026:5726010247.1

Uznesenie

Samosudca Okresného súdu Martin JUDr. Ing. Lucia Vážan Valocká dňa 02.04.2026 v Martine, takto

rozhodol:

I. Podľa § 446 ods. 1 Trestného poriadku, § 74 ods. 4 Trestného zákona, z dôvodu uvedeného v § 74 ods. 2 druhá veta Trestného zákona, mení ústavnú formu ochranného psychiatrického liečenia u odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C. D. trvale bytom Malatiná, E. Dolný Kubín, t.č. v Psychiatrickej liečebni Sučany, ktoré mu bolo uložené v ústavnej forme uznesením Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 2Nt/2/2018 zo dňa 20.03.2018, právoplatným dňa 24.03.2018, zmenené na ambulantnú formu uznesením Okresného súdu Martin sp.zn. 3Nt/118/2018 zo dňa 17.01.2019, právoplatným dňa 17.01.2019, a naposledy zmenené na ústavnú formu uznesením Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 2Nt/7/2019 zo dňa 19.11.2019, právoplatným dňa 13.12.2019, na ambulantnú formu.

II. Podľa § 460 ods. 4 prvá veta Trestného poriadku v spojení s § 76a ods. 2 prvá veta Trestného zákona ukladá odsúdenému ochranný dohľad.

odôvodnenie:

Psychiatrická liečebňa Sučany ako zdravotnícke zariadenie, v ktorom odsúdený vykonáva ochranné liečenie podalo dňa 23.03.2026 súdu návrh na zmenu spôsobu výkonu ochranného psychiatrického liečenia u odsúdeného A. B. z ústavného na ambulantný.

Z pripojených listín má súd preukázané, že uznesením Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 2Nt/2/2018 zo dňa 20.03.2018, právoplatným dňa 24.03.2028, bolo A. B. uložené ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou. Spôsob výkonu uloženého ochranného liečenia bol uznesením Okresného súdu Martin sp.zn. 3Nt/118/2018 zo dňa 17.01.2019, právoplatným dňa 17.01.2019, zmenený na ambulantný. Následne bol uznesením Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 2Nt/7/2019 zo dňa 19.11.2019, právoplatným dňa 13.12.2019, spôsob výkonu uloženého ochranného psychiatrického liečenia opätovne zmenený na ústavný z dôvodu, že ambulantná forma liečby nebola dostatočná. Výkon ústavnej formy ochranného liečenia bol súdom dňa 02.01.2020 nariadený v Psychiatrickej liečebni Sučany, kde je odsúdený hospitalizovaný od 07.05.2019 po preklade z psychiatrického oddelenia nemocnice v Trstenej. V znaleckom posudku vypracovanom znalcom psychiaterom vo veci vyšetrenia duševného stavu A. B. v predmetnom konaní o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia (sp.zn. 2Nt/7/2019) bola konštatovaná prítomnosť duševného ochorenia s forenzným významom a to paranoidná schizofrénia s chronifikovaným priebehom a postpsychotickým defektom osobnosti a syndróm závislosti na alkohole. Z psychiatrického hľadiska je podľa znalca pobyt menovaného na slobode pre spoločnosť ako aj pre neho samého rizikový. U odsúdeného chýba náhľad chorobnosti, jeho afektivita je nestála, znížený je prah pre uvoľnenie agresívneho náboja, v záťaži so sklonmi k búrlivým afektom, v popredí je egocentrizmus, uspokojovanie vlastných záujmov a potrieb, kontakt s realitou je narušený, myslenie zabiehavé, prítomné je paranoidné nastavenie (správanie druhých vyhodnocuje ako nepriateľské), nekritickosť, má chorobne skreslené úsudky, oslabené sociálne fungovanie, výrazne zníženú toleranciu

na záťaž, oslabenú racionálnu kontrolu správania, čo sa v konaní prejavuje impulzivitou, konfliktnosťou a možnou agresivitou.

V pôvodnom trestnom konaní bol vypracovaný znalecký posudok vo veci vyšetrenia duševného stavu A. B., z ktorého vyplýva, že trpel duševnou chorobou v užšom slova zmysle, t.j. psychózou, a to paranoidnou schizofréniou s chronickým priebehom, sú uňho prítomné závažné poruchy v správaní (heteroagresivita, nezdržanlivosť, impulzivita, nekritickosť), poruchy myslenia, nálady, ktoré vyplývajú z duševnej poruchy. Jeho pobyt na slobode znalec z psychiatrického hľadiska považoval za nebezpečný (znalecký posudok č. 114/2017 zo dňa 23.01.2018; konanie na Okresnom súde Dolný Kubín sp.zn. 2Nt/2/2018).

Okresný súd Martin počas hospitalizácie odsúdeného v Psychiatrickej liečebni Sučany raz ročne preskúmaval trvanie dôvodov ochranného liečenia, pričom uznesením sp.zn. 24Nt/19/2022 zo dňa 18.05.2022, právoplatným dňa 31.05.2022, uznesením sp.zn. 24Nt/25/2023 zo dňa 29.09.2023, právoplatným dňa 11.10.2023, uznesením sp.zn. 25Nt/67/2024 zo dňa 27.09.2024, právoplatným dňa 11.10.2024, uznesením sp.zn. 1Nt/39/2025 zo dňa 04.09.2025, právoplatným dňa 18.09.2025, bolo rozhodnuté o pokračovaní vo výkone predmetného ochranného psychiatrického liečenia.

A. B. bol rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 2Ps/12/2016 zo dňa 23.03.2017, právoplatným dňa 13.04.2017, obmedzený v spôsobilosti na právne úkony v rozsahu určenom predmetným rozsudkom a za opatrovníka mu bola ustanovená Obec Malatiná.

Z návrhu primárky a ošetrujúcej lekárky Psychiatrickej liečebne Sučany na zmenu spôsobu výkonu ochranného psychiatrického liečenia vyplýva okrem už vyššie uvedených skutočností, že v klinickom obraze pri prijatí odsúdený spolupracoval, afektivita mierne labilnejšia, reč hlasnejšia, zvýšená paranoidita, osobnosť simplexnejšia s impulzívnymi črtami, labilnejšia osobnostná reaktivita, anozognózia. Cieľom liečby bolo nastaviť odsúdeného na adekvátnu farmakoterapiu, realizovať psychoedukácie a psychorehabilitácie za účelom zlepšenia adherencie k liečbe, motivovaniu k doliečovaniu v ambulantných podmienkach a dodržiavaniu abstinencie. V úvode hospitalizácie u odsúdeného opakovane dochádzalo k zhoršeniu základného ochorenia, kedy bola zvýraznená paranoidná bludná produkcia, ktorá vyžadovala opakovane úpravy psychofarmakoterapie, odsúdený je nastavený na kombinovanú p.o. antipsychotickú terapiu a pri uvedenej medikácii postupne dochádza k stabilizácii základných psychických funkcií, vymiznutiu kvalitatívnych porúch myslenia a zlepšeniu spolupráce, paranoidita ustúpila, odsúdený je dlhodobo bez spontánnej psychotickej symptomatiky, emočne – afektívna oblasť stabilizovaná, chronický priebeh schizofrénneho ochorenia je v úrovni sociálnej remisie. Odsúdený je nastavený na dvojkombináciu depotných antipsychotík, v kombinácii s p.o. atypickými antipsychotikami, s dobrou toleranciou. V popredí klinického obrazu sú procesuálne zmeny osobnosti, náhľad na problematiku ochorenia a uloženia liečby je na formálnej úrovni. V intramurálnych podmienkach je odsúdený adaptovaný, sociabilný, zapájaný do režimových aktivít, bez porúch v správaní. Je motivovaný pre pravidelnú spoluprácu a abstinenciu od alkoholu v ambulantných podmienkach, edukovaný o podmienkach ambulantnej ochrannej psychiatrickej liečby, ktorá zahŕňa pravidelné kontroly na spádovej psychiatrickej ambulancii a pravidelné užívanie medikácie, taktiež edukovaný o podmienkach probačného dohľadu. Napriek stabilizácii psychického stavu pacient nie je schopný adekvátnej existencie v domácich extramurálnych podmienkach, nemá sociálne zázemie po prepustení, je bezdomovec obce Malatiná. Z tohto dôvodu je aktuálne v riešení umiestnenie odsúdeného do špecializovaného zariadenia, s ktorým odsúdený aj opatrovník súhlasí. Pri posúdení podania návrhu na zmenu formy ochrannej liečby z ústavnej na ambulantnú boli zdravotníckym zariadením zhodnotené individuálne rizikové a protektívne faktory vzťahujúce sa ku klinickému stavu, spolupráci v liečbe, anamnéze rizikového správania, prítomnosti alebo neprítomnosti závislostí a k možnostiam bezpečného fungovania v extramurálnom prostredí. Anamnesticky boli u odsúdeného prítomné rizikové faktory súvisiace s uložením výkonu ústavnej ochrannej psychiatrickej liečby (psychotická symptomatika, nonadherencia k liečbe, nekritičnosť, závislosť od alkoholu), v priebehu ústavnej liečby došlo k stabilizácii psychického stavu a tým k redukcii až k ústupu klinických rizikových faktorov. Správanie odsúdeného je v režime otvoreného oddelenia dlhodobo primerané, v rámci denného fungovania je kooperatívny, bez prejavov vedúcich k ohrozeniu seba alebo okolia. Prítomný je formálny náhľad na duševnú poruchu, celkovú životnú situáciu a skutok. Odsúdený deklaruje a preukazuje motiváciu k pokračovaniu v liečbe v ambulantnej starostlivosti a taktiež preukazuje schopnosť dodržiavať liečebný režim. Protektívne pôsobí stabilizovaná farmakoterapia, podávaná aj v depotnej forme s dobrou toleranciou a preukázanou adherenciou v ústavných podmienkach, spolu s konkrétnym plánom

fungovania v ambulantnej starostlivosti, ktorý umožňuje pravidelné kontroly a včasné zachytenie prípadného zhoršenia. Podstatným protektívnym faktorom je taktiež zabezpečené sociálne zázemie po prepustení (centrum sociálnych služieb) nevyhnutné pre kontinuálne podávanie predpísanej medicíny. Pri zohľadnení uvedených skutočností je zdravotníckym zariadením hodnotené aktuálne riziko recidívy násilného správania pri závažnej dekompenzácii stavu ako nízke až nízke-stredné, za predpokladu pokračovania v nastavenej liečbe a dodržiavania ambulantného režimu, pričom v súčasnosti prevažujú protektívne faktory nad rizikovými. Vzhľadom na vyššie uvedený priebeh liečby ako aj zhodnotenie rizika bola navrhnutá zmena formy ochrannej psychiatrickej liečby z ústavnej formy na ambulantnú, ktorú bude odsúdený vykonávať v spádovej psychiatrickej ambulancii.

Podľa § 74 ods. 2 druhá veta Trestného zákona, ústavnú formu ochranného liečenia môže súd zmeniť na ambulantnú formu, ak doterajší priebeh ochranného liečenia nasvedčuje tomu, že ústavná forma už nie je potrebná a účel ochranného liečenia možno dosiahnuť aj ambulantnou formou.

Podľa § 74 ods. 4 Trestného zákona, ochranné liečenie trvá, kým to vyžaduje jeho účel; o zmene jeho formy, o prepustení z jeho výkonu alebo jeho ukončení rozhoduje súd.

Podľa § 446 ods. 1 prvá a druhá veta Trestného poriadku o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia alebo zmene druhu ochranného liečenia rozhoduje na návrh alebo aj bez návrhu predseda senátu súdu, v ktorého obvode je zdravotnícke zariadenie, v ktorom sa ochranné liečenie vykonáva. Ak súd rozhoduje na návrh prokurátora, zdravotníckeho zariadenia, probačného a mediačného úradníka alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo nemocnice pre obvinených a odsúdených, rozhodne do desiatich pracovných dní od doručenia návrhu súdu.

Na základe vyššie uvedených skutočností, vychádzajúc predovšetkým z odborných záverov lekárov zdravotníckeho zariadenia, v ktorom odsúdený vykonáva ochranné liečenie ústavnou formou, súd dospel k záveru, že doterajší priebeh ochranného liečenia nasvedčuje tomu, že ústavná forma ochranného liečenia u odsúdeného už nie je potrebná a účel ochranného liečenia možno dosiahnuť aj ambulantnou formou. U odsúdeného postupne došlo k stabilizácii základných psychických funkcií, vymiznutiu kvalitatívnych porúch myslenia a zlepšeniu spolupráce, paranoidita ustúpila, odsúdený je dlhodobo bez spontánnej psychotickej symptomatiky, emočne – afektívna oblasť stabilizovaná, chronický priebeh schizofrénneho ochorenia je na úrovni sociálnej remisie. Správanie odsúdeného je v režime otvoreného oddelenia dlhodobo primerané. V rámci denného fungovania ja odsúdeného kooperatívny, bez prejavov vedúcich k ohrozeniu seba alebo okolia. Prítomný je síce len formálny náhľad na duševnú poruchu, celkovú životnú situáciu a skutok, avšak uvedené je vzhľadom na základe duševného ochorenia primerané. Odsúdený deklaruje a preukazuje motiváciu k pokračovaniu v liečbe v ambulantnej starostlivosti a taktiež preukazuje schopnosť dodržiavať liečebný režim. Zo strany ošetrojúcich lekárov zdravotníckeho zariadenia, v ktorom odsúdený vykonáva ochranné liečenie bolo konštatované, že aktuálne riziko recidívy násilného správania pri závažnej dekompenzácii stavu je nízke až nízke-stredné za predpokladu pokračovania v nastavenej liečbe a dodržiavania ambulantného režimu, pričom v súčasnosti prevažujú protektívne faktory nad rizikovými.

Existujú teda objektívne dôvody na zmenu formy ochranného psychiatrického liečenia u odsúdeného z ústavnej na ambulantnú, keďže je predpoklad, že pri užívaní doporučenej medicíny a pravidelnom absolvovaní ambulantných kontrol, v spojení so zabezpečeným sociálnym zázemím po prepustení zo zdravotníckeho zariadenia v centre sociálnych služieb, kde bude zabezpečené nevyhnutné kontinuálne podávanie predpísanej medicíny, a tiež v spojení s výkonom probačného dohľadu, bude stabilizovaný stav odsúdeného aj naďalej pretrvávajú, preto súd návrhu zdravotníckeho zariadenia vyhovel a zmenil spôsob výkonu ochranného psychiatrického liečenia u odsúdeného z ústavného na ambulantný.

Podľa § 76a ods. 2 prvá veta Trestného zákona, ochranný dohľad súd uloží aj vtedy, ak mení ústavnú formu ochranného liečenia psychiatrického alebo sexuologického na ambulantnú formu.

Podľa § 77 ods. 2 Trestného zákona, odsúdený alebo páchatel, ktorému súd uložil ochranný dohľad podľa § 76a, je povinný sa do piatich pracovných dní od uloženia ochranného dohľadu dostaviť k probačnému a mediačnému úradníkovi okresného súdu, v ktorého obvode má bydlisko, a v rámci uloženého ochranného dohľadu je povinný a) hlásiť sa osobne v určených lehotách, b) oznamovať vopred vzdialenie sa z miesta bydliska; to neplatí, ak ide o pravidelne opakujúce sa vzdialenia, o ktorých

bol probačný a mediačný úradník vopred informovaný, a c) podrobiť sa kontrole dodržiavania liečebného režimu.

Podľa § 78 ods. 3 druhá veta Trestného zákona, ochranný dohľad podľa § 76a trvá, kým to vyžaduje jeho účel; o prepustení z ochranného dohľadu rozhoduje súd.

Podľa § 460 ods. 4 prvá veta Trestného poriadku, o uložení ochranného dohľadu podľa § 76a Trestného zákona rozhoduje súd na návrh alebo aj bez návrhu súčasne s uložením ochranného liečenia ambulantnou formou alebo súčasne s rozhodnutím o zmene ústavnej formy ochranného liečenia na ambulantnú formu.

Vzhľadom na to, že súd mení ústavnú formu psychiatrického ochranného liečenia u odsúdeného na ambulantnú formu, zo zákona mu vyplýva povinnosť zároveň uložiť odsúdenému ochranný dohľad, ktorý potrvá, kým to bude vyžadovať jeho účel. Súd zdôrazňuje povinnosť odsúdeného dostaviť sa do piatich pracovných dní od právoplatnosti tohto uznesenia k probačnému a mediačnému úradníkovi okresného súdu, v ktorého obvode má bydlisko.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva Okresnému súdu Martin, a to v lehote troch pracovných dní odo dňa oznámenia uznesenia. Sťažnosť môžu podať v prospech odsúdeného aj osoby, ktoré by mohli podať v jeho prospech odvolanie. Oprávnená osoba sa môže sťažnosti výslovne vzdať.